

Радомир Виденовић Равид

ИСКРА БЕСАМРТНА ОБРЕНА РИСТИЋА

У време данашње – када са свих страна бију напукла звона стваралачке симулације – гори зов интелекта да из *глиба* стварности изникну и отворе се духовни и поретски цветови рестаурације песничке уметности – раскриљујемо једну књигу изабраних и нових сонета и песама Обрена Ристића – под вишесмисаоним и мистичним насловом *Сутрашњи варвари* – да нас толико жуђене озари класичном (не и постмодерном!?) поетском свежином и лепотом!

Успелом монтажом стварносних садржаја и слика – надкриљеном смисаоном и мисаоном поетском надградњом – песмом као једином стазом у висине духовне (и свете!) стварности – стихозбирка нас уводи и помно усмерава у прелете изнад изазовне шуме симбола! Из незаобилазног светлосног упозорења једног Хелдерлина: „Поезија не сме бити само страсна, сањалачка, ћудљива експлозија, нити насилна, хладна мајсторија, она мора настати истовремено из живота и из строгог разума, из осећања и убеђења“ – исијава њена уметничка интерполација! Песме садрже природне садржаје ширег временског протицања, садржаје који би без даровите уметничке обраде и поетског пресликавања – остале сива грађа наше опаке стварности и њене мутнине! Ристић је нашао онај неопходни поетски жар који сублимира животне датости и стилизује сирову грађу у песму као једину одредницу у поетске и *свите* висине непролазне песничке уметности.

Песмотворац ако се налази у пољима вибрантности увек је на таласима узбурканог мора које се зове креативни свет. Са тих таласа он у креативним заносима увек види копно – пусто острво – које исчекује свог бродоломника уз заводљиве Киркине егзотичне мамце! У тим пољима и на тој раселини Обрен Ристић вије *венац* (сонетни!) у најзахтевнијем облику – венац најзахтевнијем облику – венац најзахтевнијем врху – Творцу!!! Песник себе приноси као посвећеничку, искушеничку и самотничку *жртву* врховном Логосу, недохватном Аполситу за чијом свежином-светињом одувек чезне! И то је основна и носећа иманентна поента *ВЕНАЦ ТВОРЦУ* прве од тријаде у књизи *СУТРАШЊИ ВАРВАРИ*. Требало је да протекне много мутних вода и бујица и времена и *лектира* од „Сређивање утисака“ (1996), преко крчевина „На истоку у Србији“ (2002), „Узнемирени су свети ратници“ (2006) до „Венца Творду“ (2009) те до нових сонета из скупине *СУТРАШЊИ* (данашњи!) *ВАРВАРИ* из које је истргнуто девет сонета као завршница књиге коју управо фиксирамо, у његовом случају симбиозних 13 година до досезања песничке обликоване творевине!

Тамо где животни реалитет није успевао да прекрије твораштвом ретуширао је херметизмом и почесто неразумљивошћу у поезији или како је његов учитељ Бранко Миљковић дефинисао: „Да би разликовали неразумљиво од бесмисленог, нејасно од смушеног, дубину скривеног од егзибиционистичке разбарушености површног“. И Ристић пева:

*Заветне књиге зборе... А премало је мастила
Да опише приказ што трасног поету бира
Ни боје за тајни знамен пресветлога лика –
Таквога мајстора разборног што узнесе га лира
Ни модела достојног савршеног уметника!*

Ристић у својим сонетима плете и разумљиве и неразумљиве слике (не и бесмислене!), нејасне слике са поетским перлама, а егзибиционистичку разбарушеност истиче у први план као и у дубинама скривени смисао и лепоту уметничког испевавања. И у тим релацијама треба читати, разумевати и тумачити његов *ВЕНАЦ ТВОРЦУ*. Његова неразумљивост истиче из Малармеове херметичке неразумљивости и дубине поетске магије и непревазиђености! Како се поетски искушеник Ристић успињао и спуштао по окомитим литицама сложене форме сонета и сонетног венца – тако се и формирала креативна структура „Венца Творцу“, која је више усмерена као верничка посвета са текуће траке савременог уметничког твораштва (и опсенарства постмодернистичке беде!) – а мање као еманција Творца сишлог са крста у стихове и сонете!

Песник није онај који прича причу, ниже реченице које не откривају тајновитост света – ЦВЕТА И НЕЦВЕТА – песник је онај који зида стихове који узносе, очаравају, сведоче суштину временског и људског амалгама, онога што се још увек скрива у висинама Логоса и дубинама непознатог – да би се нашло *ново*! Песник је искушеник између песме и Логоса (Бога), а на пролазној траци времена и света на којој је распет као сведок, те у песмама у скупини *ГОСПОД ЈЕ ВЕЛИКИ ПОЕТА* сублимира оно што је крв света и човека која тече са оног другог крста, са крста пропадљивог, ништавног, сагоревајућег:

*Зарад потомства
кањоном река до планине
у шумама древним
урликаћемо све до предака.*

Или:

*Синови вековима служе господара,
што саграде бива порушено.
Велика им жртва намењена
сви унуци већ су узидани.*

Ристићеви приступи и перципирања времена садашњег и оног праха и пепела који остају од толиког титловања брзопролазећих блештавих билборда садашњости који сагоревају сами себе – концизно је исликавање хаоса усудних „дарова“ од којих се гушимо! Страшне слике још страшнијег времена!!!

У новим сонетима има и поетске емпирије, има тематских скокова са неуједначеном пропевалом лирском снагом и без оне матафизичке али онтолошке проницљивости и немерљиве стварносне лагуме и егзистенцијалне садржајно и

тематски удаљене и просторе и мисаоне процене са двосмисленим збирним насловом скупине. Лирске мерне јединице од девет сонета из којих провејава оскрнављена **светост** света, лириком дата истинитост и упозоравајућа искра општег сивила под насловом: *СУТРАШЊИ ВАРВАРИ*, без ометања агенаса *садашњих варавара!* И ево овере, више прагматичне но лирске:

То кости ове растурене не осећају, већ знаке
Историје која се на њих наталожила
Спис по спис зрно на зрно Прах
У камен, стих и Књига о времену Дах

Посредована документарност у овим сонетима који су немарно или намерно разбацани по просторима и временским збиљама сурове и сведене стварности као суплементи на истом ланцу и драматике појединачних судбина: Бранко Миљковић, Слободан Стојадиновић, Зоран Радмиловић, Вељко Петровић – као иверје историје која је на сметлиште избацила своје најскупље главе!

Књига *СУТРАШЊИ ВАРВАРИ* Обрена Ристића релативно али будно попуњава већ деценијама осетну празнину у мутантним просторима егзистенцијалне и онтолошке просторе у којима владају мутантни скакавци који пустоше и емотивну, и духовну, и мисаону и смисаону природу! Овде се допуњавају сестре близнакиње и Поезија и Философија до оне битне тачке на којој почиње да кључа класична универзалност Песме ИСКРОМ БЕСАМРТНОМ!